

206

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 5 czerwca 1992 r.

w sprawie podstawowych kierunków prywatyzacji w 1992 r.

1. Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 13 lipca 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. Nr 51, poz. 298 oraz z 1991 r. Nr 60, poz. 253 i Nr 111, poz. 480) Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustala „Podstawowe kierunki prywatyzacji w 1992 r.”, zawarte w załączniku do uchwały.

2. W nawiązaniu do uchwał z dnia 23 lutego 1991 r. i 19 października 1991 r. Sejm stwierdza narastające opóźnienie rozwiązań prawnych w zakresie:

- zabezpieczenia interesów właścicielskich Skarbu Państwa,
- powszechnej prywatyzacji,
- reprivatyzacji.

Konieczne są także uregulowania prawne dotyczące restrukturyzacji zadłużenia przedsiębiorstw.

3. Sejm zobowiązuje Rząd w terminie do dnia 30 czerwca 1992 r. do przedłożenia odnośnych aktów prawnych, wraz z projektem nowelizacji ustawy prywatyzacyjnej. Sejm uznaje za konieczne przyspieszenie prac nad koncepcją prywatyzacji zasobów mieszkaniowych i szeroko rozumianej sfery budżetowej w ramach generalnych reform tej sfery.

4. Niezbędne zespolenie polityki prywatyzacyjnej ze strategią gospodarczą państwa wymaga dogłębnej analizy skutków prywatyzacji w skali mikro- i makroekonomicznej, jak i określenia „mapy prywatyzacji”, rozumianej jako wybór priorytetów prywatyzacyjnych i określenie obszarów, które powinny pozostać pod tymczasową i docelową kontrolą państwa, oraz określenia form tej kontroli.

5. Poważny niepokój budzi stan administracji gospodarczej, a w szczególności postępujący kryzys resortu przekształceń własnościowych. Konieczne jest przewyższenie stanu zawieszenia i niepewności w instytucjach centralnych. Do czasu reorganizacji resortów gospodarczych niezbędne jest powołanie Ministra Przekształceń Własnościowych.

6. W nawiązaniu do wcześniejszych uchwał Sejm zobowiązuje Rząd do zorganizowania systemu bieżącej informacji publicznej o przekształceniach własnościowych i popularnego programu edukacji ekonomicznej. Jest to konieczny warunek odbudowy zaufania społecznego i nadania nowej dynamiki prywatyzacji w II półroczu 1992 r.

7. Sejm zobowiązuje Rząd do:

- informowania właściwej merytorycznie komisji sejmowej o zamierzeniach polegających na prywatyzacji kapitału,
- przedstawienia Sejmowi w terminie do dnia 31 lipca 1992 r. raportu o stanie i przebiegu prywatyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem opinii o stwierdzanych w oficjalnych dokumentach zjawiskach patologicznych oraz analizy kondycji finansowej, dynamiki rozwojowej i efektów polityki zatrudnieniowej w sprywatyzowanych przedsiębiorstwach,
- przedstawienia Sejmowi w terminie do dnia 31 lipca 1992 r. rozwiązań rozszerzających i przyspieszających prywatyzację z udziałem pracowników.

Marszałek Sejmu: w.z. J. Zych

Załącznik do uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 czerwca 1992 r. (poz. 206)

PODSTAWOWE KIERUNKI PRYWATYZACJI W ROKU 1992

I. Cele prywatyzacji

Głównym celem prywatyzacji jest zwiększenie efektywności gospodarowania i stworzenie trwałych podstaw ożywienia polskiej gospodarki. Istotnymi celami są ponadto: rozwój rynków kapitałowo-pieniężnych oraz upowszechnienie praw własności, z jednej strony, i wspomaganie przedsiębiorczości, z drugiej strony.

Realizacja nadrzędnego celu prywatyzacji, jakim jest budowa efektywnej gospodarki rynkowej, wymaga ścisłego zespolenia polityki zmian własnościowych z całościową strategią gospodarczą państwa. Stwarza to problemy koordynacyjne, które nie były zadowalająco rozwiązane w roku 1991 i powinny być w centrum uwagi Rządu w roku bieżącym. Przebudowa administracji gospodarczej nie może jednak odbywać się kosztem tempa prywatyzacji, jak to miało miejsce w I półroczu 1992 r. Niezbędne jest więc szybkie określenie wizji docelowej i energiczne zmierzanie w tym kierunku.

Koniecznym warunkiem przyspieszenia prywatyzacji jest ponadto akceptacja polityczna i sprzyjający klimat społeczny wokół zmian własnościowych w Polsce.

II. Wnioski z dotychczasowych doświadczeń

W latach 1990 i 1991 uruchomiony został proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do końca 1991 r. sprywatyzowano lub rozpoczęto prywatyzację 1258 przedsiębiorstw, co stanowi 15,3% ogólnej liczby przedsiębiorstw państwowych. Strategia prywatyzacji polegała na zastosowaniu wielu metod prywatyzacji w odniesieniu do różnych kategorii przedsiębiorstw. W 1991 r. Ministerstwo Przekształceń Własnościowych i inne resorty rozpoczęły realizację dużych i długookresowych programów prywatyzacyjnych: projekt powszechnej prywatyzacji, przekształcenia państwowego sektora rolnego, prywatyzacja wybranych sektorów, projekt prywatyzacji banków i central handlu zagranicznego oraz tworzenie zrębów rynku kapitałowego,

powstała giełda, Komisja Papierów Wartościowych i początki wtórnego obrotu papierami wartościowymi. Jednocześnie zbudowany został aparat prywatyzacyjny zdolny do przetworzenia rosnącej liczby projektów oraz Ministerstwo Przekształceń Własnościowych i 13 delegatur, służby prywatyzacyjne w organach założycielskich i rynek firm konsultingowych.

Wraz z uruchomieniem zmian własnościowych na szeroką skalę ujawniły się bariery procesu prywatyzacji, spośród których w 1991 r. na plan pierwszy wysunęły się nie uporządkowane stosunki własnościowe i inne bariery prawne.

W 1991 r. prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych następowała w warunkach recesji i postępującego spadku rentowności znacznej części przedsiębiorstw państwowych. W konsekwencji ujawniły się nowe zagrożenia:

- a) coraz dotkliwiej ujawnił się anachronizm dotychczasowego — będącego reliktem systemu nakazowo-rozdziałowego — zarządzania sektorem państwowym, w szczególności zaś nieuporządkowanie stosunków własnościowych w sektorze państwowym,
- b) w warunkach recesji malała wartość przedsiębiorstw oferowanych do sprzedaży krajowym i zagranicznym inwestorom i w konsekwencji wpływ do budżetu państwa — oraz rosły trudności w przygotowaniu realizacji transakcji sprzedaży,
- c) duża liczba likwidacji przedsiębiorstw z przyczyn określonych w art. 19 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych doprowadziła do wydłużenia procesów likwidacyjnych i upadłościowych oraz powstania „zatorów majątkowych” nie zagospodarowanego mienia,
- d) rosnące trudności ekonomiczne przedsiębiorstw prowadziły do wzrostu obaw i poczucia zagrożenia pracowników i wzrostu napięć społecznych. Część środowisk pracowniczych upatrywała tych trudności w prywatyzacji, co z kolei prowadziło do spadku poparcia i akceptacji dla przedsięwzięć prywatyzacyjnych i komplikowało przebieg całego procesu.

Dalsze prowadzenie prywatyzacji wymaga wyciągnięcia wniosków z dotychczasowych doświadczeń, zarówno pozytywnych, jak i negatywnych.

Należy podkreślić, po pierwsze, znaczenie uporządkowania stosunków własnościowych, po drugie, odpowiednich warunków politycznych i instytucjonalnych, po trzecie, odbudowy zaufania społecznego, jako elementarnych warunków koniecznych dla nadania procesowi prywatyzacji nowej dynamiki.

III. Ścieżki prywatyzacyjne

1. Komerccjalizacja przedsiębiorstw państwowych

W 1992 r. kontynuowana będzie komercjalizacja przedsiębiorstw państwowych. Skomerccjalizowanych zostanie około 250 przedsiębiorstw.

Problemem najważniejszym jest obecnie podwyższenie jakości nadzoru właścicielskiego, w szczególności ewidencji majątku, polityki właścicielskiej, a także podjęcie programu restrukturyzacji części jednoosobowych spółek Skarbu Państwa. Restrukturyzacji dokonywać będą zespoły menadżerskie, wybrane w drodze konkursu i wynagradzane na podstawie efektów ekonomicznych wynikających z podniesienia

wartości restrukturyzacji spółki. Restrukturyzacja kończyłaby się prywatyzacją.

Ministerstwo Przekształceń Własnościowych przygotuje i przeprowadzi na dużą skalę szkolenie kandydatów na członków rad nadzorczych, co umożliwi znaczne przyspieszenie komercjalizacji. Po utworzeniu instytucji Skarbu Państwa firma spółki prawa handlowego powinna dominować w sektorze państwowym.

2. Prywatyzacja kapitałowa

Prywatyzacja kapitałowa przedsiębiorstw dużych, o istotnym znaczeniu dla gospodarki, prowadzona w trybie oferty publicznej i zaproszenia do rokowań, stanowi podstawę rozwoju rynku kapitałowego oraz główne źródło dochodów z prywatyzacji.

W 1992 r. nastąpi większe wykorzystanie przez Rząd dorobku Ministerstwa Przekształceń Własnościowych w zakresie studiów sektorowych. Podejście to będzie rozwijane w powiązaniu z wytycznymi polityki gospodarczej państwa. Już obecnie zaawansowanie prac pozwoliło na przygotowanie pierwszej edycji listy przedsiębiorstw i spółek Skarbu Państwa oferowanych przez Ministerstwo Przekształceń Własnościowych do sprzedaży inwestorom krajowym i zagranicznym.

Program prywatyzacji kapitałowej w 1992 r. zakłada jako minimum przygotowanie 8—10 ofert publicznych oraz sprzedaż 50—60 przedsiębiorstw lub spółek — przy założeniu, że zapewniony zostanie odpowiedni poziom finansowania i utrzymana zdolność operacyjna aparatu prywatyzacyjnego.

3. Prywatyzacja likwidacyjna

3. 1. W 1992 r. będzie zwiększone tempo prywatyzacji likwidacyjnej, przeprowadzanej w trybie art. 37 ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Nastąpi sprywatyzowanie lub rozpoczęcie prywatyzacji w 400—600 przedsiębiorstwach w trybie art. 37 tej ustawy.

W tym celu Rząd:

- zwiększy zdolność operacyjną służb prywatyzacyjnych organów założycielskich,
- dokona uporządkowania przepisów prawnych, w szczególności w zakresie: procedur prywatyzacyjnych, stanu prawnego gruntów i budynków, rozwiązania problemu mienia socjalnego i „niechcianego” przedsiębiorstw państwowych,
- zwiększony nacisk zostanie położony na sprzedaż ratalną przedsiębiorstw. Porządkowanie stosunków własnościowych odnośnie do gruntów i budynków przedsiębiorstw umożliwi przygotowanie listy przedsiębiorstw do sprzedaży,
- będzie stymulować rozwój „infrastruktury” finansowej, ułatwiającej zakup przedsiębiorstw lub zorganizowanych części ich mienia,
- będzie wspierał udział prywatnych przedsiębiorców w prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych.

3. 2. Likwidacja przedsiębiorstw państwowych, dokonywana z przyczyn ekonomicznych określonych w art. 19 ustawy o przedsiębiorstwach państwowych, objęła

w 1991 r. ponad 500 przedsiębiorstw. W konsekwencji w warunkach recesji podaż składników majątkowych oferowanych przez likwidatorów znacznie przewyższyła popyt na te składniki, co doprowadziło do spadku cen, przedłużenia czasu przeprowadzenia poszczególnych likwidacji i ogólnego spadku efektywności całej operacji. Powstałe „zatory majątkowe” utrudniały likwidatorom spłacenie zobowiązań i w rezultacie powiększyły trudności finansowe przedsiębiorstw-wierzycieli. Rosły także koszty likwidacji. Narastał problem zagospodarowania i zabezpieczenia mienia polikwidacyjnego. W tej sytuacji Rząd będzie dążył do poprawy działalności organów założycielskich i wzmożenia nadzoru właścicielskiego. W szerszym niż dotąd zakresie będą stosowane postępowania naprawcze, przy czym stosowane będą bardziej skuteczne metody, jak postępowanie układowe, podejmowanie decyzji strukturalnych w skali branży, tworzenie wyspecjalizowanych instytucji lub rozpiasanie konkursu na wykonywanie zarządu komisarycznego.

Rząd będzie dążył do usprawnienia metod pracy likwidatorów i wzrostu nadzoru organów założycielskich nad ich działalnością.

IV. Długookresowe procesy prywatyzacyjne

1. Reprywatyzacja

Rozwiązanie problemu reprywatyzacji należy do najbardziej pilnych zadań reformatorskich. Reprywatyzacja umocni przekonanie o trwałości przemian i nienaruszalności prawa własności i innych praw w państwie, zważywszy, że inne państwa postkomunistyczne uchwaliły już stosowne przepisy. W roku 1992 powinny zostać stworzone podstawy prawne tego procesu. Zakłada się, że termin składania wniosków będzie krótki (np. 1 rok), zawity, w razie uchybienia terminu roszczenia wygasają. Sam proces realizacji roszczeń już na podstawie uchwalonej ustawy reprywatyzacyjnej powinien być zapoczątkowany w pierwszych miesiącach 1993 r.

2. Program powszechnej prywatyzacji

Program powszechnej prywatyzacji jest programem o długofalowym horyzoncie czasowym. Jego realizacja przypadnie na lata 1992 (tworzenie narodowych funduszy inwestycyjnych) i 1993 (dystrybucja świadectw inwestycyjnych w funduszach pomiędzy obywateli), ale konsekwencje programu będą się uwidaczniać w okresie wieloletnim.

Zakłada się, że program będzie realizowany po stworzeniu podstaw prawnych, a więc uchwaleniu ustawy przez Sejm, w dwu zasadniczych etapach:

- 1) w pierwszym etapie odbędzie się przetarg pomiędzy zainteresowanymi firmami. Firmy, które wyjdą zwycięsko z przetargu o zarządzanie, wezmą udział w selekcji przedsiębiorstw z puli narodowych funduszy inwestycyjnych, którymi będą następnie zarządzać na podstawie umowy,
- 2) w drugim etapie — planowanym po zatwierdzeniu bilansu poszczególnych spółek, a na tej podstawie i samych narodowych funduszy inwestycyjnych (kwiecień 1993 r.) — będzie możliwa dystrybucja świadectw inwestycyjnych reprezentujących prawo do otrzymania akcji we wszystkich narodowych funduszach inwestycyjnych

pomiędzy obywateli — na podstawie ustawy, która określi zasady dystrybucji. Dystrybucja ta umożliwi koncentrację praw w wybranym funduszu, poprzez zbycie akcji w tych funduszach, w których uczestnik nie jest zainteresowany, i zakup tych, w których jest zainteresowany. Szeroki obrót umożliwi z czasem koncentrację pakietu(ów) kontrolnego w poszczególnych narodowych funduszach inwestycyjnych.

Dotychczasowa realizacja programu zapoczątkowanego w 1991 r. przyniosła między innymi propozycje modyfikacji, opracowane przez Ministerstwo Przekształceń Własnościowych w I kwartale br.

Modyfikacje te polegają na:

- 1) wprowadzeniu niewielkiej odpłatności za uczestnictwo w programie, co pozwoli przynajmniej na częściowe sfinansowanie kosztów wdrożenia programu oraz dobrowolne uczestnictwo zainteresowanych w programie,
- 2) powiązaniu programu prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych z innymi programami dotyczącymi sfery finansów publicznych, jak reforma Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, i z innymi ścieżkami prywatyzacji, to znacząco kapitałową, sektorową i ewentualnie reprywatyzacją,
- 3) zwiększeniu liczby przedsiębiorstw objętych programem do pierwotnie proponowanej ilości około 400 do końca 1992 r., co obniży koszty programu i uczyni go atrakcyjnym dla kraju i zagranicy.

V. Inne pola prywatyzacji

1. Prywatyzacja banków

Jednym z najważniejszych projektów, mogących przyczynić się do usprawnienia działania sektora finansowego w Polsce, jest program prywatyzacji 9 banków państwowych, przekształconych w spółki akcyjne w październiku 1991 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 maja 1991 r.

Wyłoniono dwa banki, których prywatyzacja rozpoczęła się w pierwszej kolejności. Są to:

Wielkopolski Bank Kredytowy w Poznaniu i
Bank Śląski w Katowicach.

Trwa także proces prywatyzacji Banku Rozwoju Eksportu S.A., w którym akcje Skarbu Państwa reprezentuje w przeważającej części Minister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą.

Prywatyzacja pozwoli osiągnąć następujące cele:

- identyfikację właściciela, odpowiadającego kapitałowo za działalność banku,
- transfer nowoczesnej wiedzy bankowej oraz możliwość wejścia polskich banków na rynki zagraniczne (w przypadku zakupu części akcji przez inwestorów zagranicznych),
- ułatwienie procesów restrukturyzacyjnych,
- wzmocnienie konkurencji w sektorze usług finansowo-bankowych,
- zwiększenie wpływów budżetowych z prywatyzacji.

2. Prywatyzacja sektora handlu zagranicznego

Prywatyzacja jednostek handlu zagranicznego, rozpoczęta przez publiczne oferty „Elektrimu” i „Mostostalu”,

powinna zmierzać do tego, aby wykorzystać jednostki handlu zagranicznego i atuty, którymi one dysponują, dla tworzenia proekspansywnej struktury gospodarki.

Z uwagi na strukturę organizacyjną część jednostek handlu zagranicznego będzie prywatyzowana na podstawie ustawy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, większość zaś w oparciu o Kodeks handlowy.

Dotychczasowy przebieg prywatyzacji jednostek handlu zagranicznego wskazuje na konieczność zwrócenia szczególnej uwagi na proces prywatyzacji przedsiębiorstw będących ich udziałowcami oraz na tryb i warunki wyzbycia się przez te przedsiębiorstwa udziałów w jednostkach handlu zagranicznego oraz na proces przenikania kapitału zagranicznego do jednostek handlu zagranicznego w wyniku prywatyzacji dotychczasowych udziałowców.

Uwzględniając dotychczasowe doświadczenia prywatyzacyjne, a zwłaszcza czas trwania procesu prywatyzacji wynoszący 6—9 miesięcy, w 1992 r. można oczekiwać prywatyzacji około 30 jednostek.

Zakończenie procesu prywatyzacji sektora handlu zagranicznego przewidziane jest na przełom lat 1993/1994.

3. Prywatyzacja sektora rolnego

Ustawa z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa stwarza podstawę do dokonywania na szeroką skalę przekształceń własnościowych w tym sektorze. Powołana Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa przygotowuje i utworzy organizacyjno-ekonomiczny system przejmowania państwowych gospodarstw rolnych, połączony z planami ich restrukturyzacji. W 1992 r. proces ten objąć powinien znaczną część ogólnej liczby gospodarstw.

Agencja opracuje plany gospodarowania Zasobami Własności Rolnej, zawierające systemy ekonomiczne dla procedur odpłatnego korzystania przez osoby fizyczne lub prawne oraz dla administrowania majątkami rolnymi. Konieczne jest uporządkowanie stosunków własnościowych majątków państwowych i oszacowanie zasobów rolnych przeznaczonych do zwrotu w naturze lub w celu dokonania wymiany w ramach reprivatyzacji. Działania Agencji powinny wspomagać procesy powiększania arealów i unowocześniania istniejących gospodarstw rolnych, zwłaszcza położonych w rejonach o znacznym zagęszczeniu.

Prywatyzacja przedsiębiorstw państwowych sfery przetwórstwa rolno-spożywczego będzie dokonywana w sposób zapewniający silne powiązanie, poprzez system własności, z ich bazą surowcową. Przygotowanie rozwiązań odbywać się będzie z udziałem przedstawicieli resortu rolnictwa i gospodarki żywnościowej.

4. Prywatyzacja mienia komunalnego

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że tempo przekształceń w sferze komunalnej jest nierównomierne i niezadowalające. Skłania to do większego zaangażowania instytucji centralnych w proces prywatyzacji przedsiębiorstw komunalnych. Powinno to przybierać formę wsparcia merytorycznego i finansowego przedsięwzięć pilotowych — jak ma to już miejsce w przypadku 5 projektów realizowanych w Warszawie — oraz formę upowszechniania udanych wzorów lokalnych w skali ogólnopolskiej. Warte upowszechnienia są na przykład oryginalne osiągnięcia niektórych gmin w zakresie prywatyzacji mieszkań i budynków.

Istotną rolę we wspomaganiu prywatyzacji komunalnej mogą i powinny odegrać delegatury regionalne Ministerstwa Przekształceń Własnościowych, śladem współpracy nawiązanej już w Katowicach, Kielcach i Rzeszowie.

VI. Warunki uporządkowania i przyspieszenia prywatyzacji

1. Istotnym warunkiem usprawnienia procesów prywatyzacyjnych jest lepsza organizacja i bardziej przejrzysty układ instytucji zaangażowanych w tym procesie. Docelowo zakłada się:

- powstanie Ministerstwa Gospodarki jako ośrodka strategicznego kierowania gospodarką,
- wyodrębnienie z administracji funkcji właścicielskich w postaci instytucji Skarbu Państwa, obciążonej m.in. ściślejszym nadzorem nad majątkiem publicznym,
- powołanie komercyjnej agencji realizującej prywatyzację kapitałową w ramach nadanych jej dyrektyw polityki prywatyzacyjnej.

Przebudowa układu instytucjonalnego powinna być czynnikiem usprawnienia prywatyzacji, a nie czynnikiem dezorganizacji tego procesu. Dlatego trzeba pilnie przezwyciężyć stan zawieszenia, w którym znalazły się obecnie resorty gospodarcze, będące formalnie w stanie likwidacji.

2. Równoległą osią zmian organizacyjnych w procesie prywatyzacji jest decentralizacja, polegająca na zwiększeniu uprawnień delegatur terenowych Ministerstwa Przekształceń Własnościowych. W roku 1992 celowe jest wyjście poza wstępnie przyznane 13 delegaturom uprawnień w zakresie opiniowania wniosków oraz działalności informacyjno-szkoleniowej. Powinno to usprawnić przede wszystkim tzw. ścieżkę likwidacyjną. Decentralizacja i aktywizacja ośrodków terenowych umożliwi też uzupełnienie podejścia sektorowego o racje regionalne jako przesłanki decyzji prywatyzacyjnych.
3. Spójność polityki prywatyzacyjnej z polityką gospodarczą wymaga określenia „mapy prywatyzacji”. Oznacza to zarówno wybór priorytetów prywatyzacyjnych, jak i określenie obszarów gospodarki, które powinny pozostać pod kontrolą państwa (100% własności, pakiet kontrolny, inne formy zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa), wraz z określeniem pośrednich metod zarządzania, na przykład holdingowych, tymi obszarami.
4. Doświadczenia praktyczne upoważniają do nowelizacji prawa prywatyzacyjnego, przyjętego w Polsce w lipcu 1990 r. Równoległe biegnące prace rządowe i parlamentarne powinny w roku 1992 m.in. zmodernizować ramy prawne prywatyzacji likwidacyjnej oraz uprościć i urealnić przywileje pracowników i rolników (10% akcji nieodpłatnie i co najmniej 10% akcji po preferencyjnej cenie).
5. Wielokryterijność jako zasada podejmowania decyzji prywatyzacyjnych, odłożony w czasie skutek tych decyzji oraz złożona natura zmian własnościowych stają się powodem niezadowolenia, różnorakich nacisków, krytyki i pomówień. Spada zaufanie społeczne wobec prywatyzacji i prestiż służb prywatyzacyjnych. Przełamanie tego niekorzystnego klimatu jest równie ważne, jak doskonalenie metod i organizacji samego procesu przekształceń własnościowych. Wymaga to ciągłej kontroli nad przebiegiem prywatyzacji ze strony parlamentu. Wymaga to też jakościowo lepszej polityki informacyjnej i publicznej edukacji w zakresie zmian własnościowych, której brak negatywnie zaciążył nad dotychczasowym przebiegiem prywatyzacji.